

Bruxelles, 19 ianuarie 2022
(OR. en)

5461/22

SOC 35
EMPL 27
ECOFIN 50
EDUC 19

NOTĂ PUNCT „I/A”

Sursă:	Comitetul pentru ocuparea forței de muncă și Comitetul pentru protecție socială
Destinatar:	Comitetul Reprezentanților Permanenți (partea I)/Consiliul
Subiect:	Semestrul european 2022 Recomandare privind politica economică a zonei euro – Aprobarea contribuției privind aspectele legate de ocuparea forței de muncă și aspectele sociale

I. INTRODUCERE

La 24 noiembrie 2021, Comisia a prezentat pachetul economic de toamnă, inclusiv analiza anuală a creșterii durabile (AACD), raportul privind mecanismul de alertă (RMA) și proiectul de raport comun privind ocuparea forței de muncă (RCOFM). La fel ca anul trecut, pachetul a cuprins și un proiect de recomandare a Consiliului privind politica economică a zonei euro, în vederea unei mai bune integrări a dimensiunii referitoare la zona euro și a celei naționale a guvernantei economice a UE.

II. RECOMANDAREA PRIVIND ZONA EURO

Președinții comitetelor [Comitetul pentru ocuparea forței de muncă (EMCO), Comitetul pentru protecție socială (CPS), Comitetul pentru politică economică (CPE) – configurația zona euro] au cooperat în privința unei contribuții coordonate. În consecință, EMCO și CPS au avut o reuniune comună la 7 decembrie 2021 pentru a analiza și a discuta aspectele legate de ocuparea forței de muncă și aspectele sociale ale recomandării.

Aspectele legate de ocuparea forței de muncă și aspectele sociale ale recomandării privind zona euro se regăsesc la **recomandarea 2 și la considerentul 12**. Comitetele au discutat aceste părți și au convenit asupra câtorva modificări de introdus în textul Comisiei. Președinții EMCO și CPS au prezentat aceste modificări CPE – configurația zona euro (teleconferința din 9 decembrie 2021). CPE – configurația zona euro a convenit asupra acestor modificări.

Modificările operate în anexă în raport cu propunerea Comisiei (care figurează în documentul 14146/21) sunt marcate prin **caractere aldine**, iar eliminările prin [...].

Textul din anexa la prezenta notă corespunde modificărilor asupra cărora a convenit CPE – configurația zona euro, însă care privesc doar părțile ce țin de competența EPSCO (recomandarea 2 și considerentul 12). Restul textului este discutat în prezent în cadrul ECOFIN, unde este posibil să fie supus unor modificări suplimentare.

III. CONCLUZII

Comitetul Reprezentanților Permanenți este invitat să recomande Consiliului să aprobe aspectele legate de ocuparea forței de muncă și de politica socială ale recomandării privind zona euro, care figurează în anexa la prezenta notă.

Recomandare de

RECOMANDARE A CONSILIULUI

privind politica economică a zonei euro

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 136, coroborat cu articolul 121 alineatul (2),

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 1466/97 al Consiliului din 7 iulie 1997 privind consolidarea supravegherii pozițiilor bugetare și supravegherea și coordonarea politicilor economice ¹, în special articolul 5 alineatul (2),

Având în vedere Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 noiembrie 2011 privind prevenirea și corectarea dezechilibrelor macroeconomice ², în special articolul 6 alineatul (1),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene,

având în vedere concluziile Consiliului European,

având în vedere avizul Comitetului economic și financiar,

având în vedere avizul Comitetului pentru politică economică,

întrucât:

¹ JO L 209, 2.8.1997, p. 1.

² JO L 306, 23.11.2011, p. 25.

- (1) După o recesiune foarte puternică în 2020, economia zonei euro cunoaște o redresare solidă și rapidă. Creșterea produsului intern brut (PIB) în al doilea trimestru din 2021 a depășit estimările și, potrivit previziunilor economice din toamna anului 2021, PIB-ul zonei euro ar urma să crească cu 5,0 % în 2021. Se preconizează că, în ultimul trimestru din 2021, PIB-ul zonei euro va reveni la nivelul de dinainte de criză. Șapte țări din zona euro reveniseră la nivelurile PIB anterioare crizei încă din trimestrul al doilea din 2021. Se preconizează că PIB-ul anual al zonei euro va crește cu 4,3 % în 2022. Cererea internă este principalul motor de creștere a PIB-ului, corelat cu relaxarea restricțiilor în urma introducerii vaccinării, cu îmbunătățirea treptată a situației pe piețele forței de muncă, cu utilizarea surplusului de economii acumulate în cursul perioadelor de izolare și cu creșterea semnificativă a investițiilor pe fondul condițiilor de finanțare favorabile și al sprijinului în materie de politici din partea NextGenerationEU. În conformitate cu recomandările, statele membre din zona euro au luat măsuri, atât în mod individual, cât și colectiv în cadrul Eurogrupului, în vederea asigurării unei orientări politice care să sprijine redresarea în urma crizei provocate de pandemia de COVID-19. În viitor, incertitudinea și riscurile rămân ridicate atât în interiorul, cât și în afara UE, inclusiv în ceea ce privește evoluția pandemiei.
- (2) În cursul anului, creșterea puternică a cererii interne a întâmpinat constrângeri pe partea ofertei, în special probleme legate de penuria de factori de producție și de perturbările logistice. Totodată, deficitul de forță de muncă și de competențe a devenit o preocupare crescândă în unele sectoare și în unele state membre. După mai mulți ani în care s-a menținut la un nivel foarte scăzut, inflația din zona euro și-a intensificat dinamica de la începutul anului 2021, în special ca urmare a escaladării prețurilor la energie și a blocajelor din lanțurile de aprovizionare, ceea ce lasă să se întrevadă un fenomen tranzitoriu, legat de procesul de ajustare postizolare. Inflația a atins 3,4 % în zona euro în septembrie 2021, cel mai ridicat nivel din ultimii zece ani.

- (3) În 2021, strategia europeană de redresare s-a concentrat asupra punerii în aplicare a NextGenerationEU și a principalului său instrument, Mecanismul de redresare și reziliență (MRR)³. La jumătatea lunii noiembrie 2021, Consiliul adoptase planurile de redresare și reziliență a 22 de state membre, dintre care 18 țări din zona euro, în urma unor evaluări pozitive din partea Comisiei. În următorii ani, punerea în aplicare efectivă a reformelor și a investițiilor în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență va avea un profund impact pozitiv asupra funcționării economiilor din zona euro. Punerea în aplicare efectivă a mecanismului va promova convergența economică și socială ascendentă între statele membre din zona euro, dată fiind cheia utilizată pentru repartizarea resurselor sale. Mecanismul de redresare și reziliență a consolidat, totodată, încrederea și contribuie la susținerea creșterii economice și a stabilității macrofinanciare, echilibrând astfel mixul de politici și completând acțiunile Băncii Centrale Europene (BCE). Dincolo de sprijinirea relansării economice, Mecanismul de redresare și reziliență vizează să transforme structura economiilor statelor membre, în special în vederea realizării tranziției verzi și a celei digitale. Prin punerea în aplicare a unor investiții și reforme coerente în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență, alături de utilizarea fondurilor politicii de coeziune, se urmărește sporirea rezilienței zonei euro la șocurile viitoare, precum și creșterea producției potențiale într-o manieră durabilă, sprijinirea ocupării forței de muncă și abordarea provocărilor sociale. În plus, emisiunea de către Uniune de titluri de creanță denominate în euro pentru finanțarea MRR va spori profunzimea și lichiditatea piețelor de capital din Europa și va contribui la consolidarea monedei euro ca monedă internațională. Emiterea de obligațiuni verzi în cadrul NextGenerationEU va contribui în continuare la promovarea investițiilor durabile.

³ Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 februarie 2021 de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență, JO L 57, 18.2.2021, p. 17.

- (4) Punerea în aplicare a reformelor și a investițiilor prevăzute în planurile de redresare și reziliență va permite plata finanțării acordate prin MRR și va contribui în mod eficace la realizarea priorităților de politică ale zonei euro, inclusiv a recomandărilor Consiliului privind politica economică a zonei euro ⁴. Se vor viza, printre altele, consolidarea cadrelor instituționale naționale, sprijinirea investițiilor publice de înaltă calitate și luarea de măsuri de politică în sprijinul coeziunii sociale și al unei tranziții verzi și digitale echitabile. Acestea ar trebui să contribuie la asigurarea unei redresări durabile și favorabile incluziunii, la susținerea potențialului de creștere și la sporirea rezilienței. Acest lucru este în conformitate cu analiza anuală a creșterii durabile și cu cele patru dimensiuni ale sustenabilității competitive, și anume durabilitatea mediului, productivitatea, echitatea și stabilitatea macroeconomică ⁵.
- (5) Politicile adecvate de susținere a economiei și de consolidare reciprocă au asigurat o stabilizare macroeconomică eficace și au limitat impactul asupra rezultatelor pieței forței de muncă, atenuând riscurile de daune pe termen lung și sprijinind o redresare economică rapidă. Pentru a asigura buna funcționare a zonei euro va fi în continuare nevoie de un mix coerent de politici monetare și bugetare, precum și de reforme structurale și de măsuri de menținere a stabilității financiare, în deplină conformitate cu rolurile aferente ale statelor membre și ale instituțiilor în temeiul tratatului.

⁴ Recomandarea Consiliului din 13 iulie 2021 privind politica economică a zonei euro, JO C 283, 15.7.2021, p. 1.

⁵ Analiză anuală 2022 a creșterii durabile, COM(2021) 740.

- (6) Măsurile de politică monetară ale BCE vizează să garanteze buna funcționare a diferitelor segmente ale pieței financiare, să mențină intacte canalele de transmisie monetară și, în cele din urmă, să mențină stabilitatea prețurilor pe termen mediu. În iulie 2021, BCE a publicat noua sa strategie de politică monetară. Aceasta adoptă un obiectiv de inflație simetric de 2 % pe termen mediu. Consiliul guvernatorilor a confirmat, de asemenea, că setul de rate ale dobânzilor BCE rămâne principalul său instrument de politică monetară. În octombrie 2021, BCE a lansat o fază de investigare cu o durată de doi ani privind moneda euro digitală. Crearea unui euro digital ar necesita o intervenție a legiuitorului Uniunii în temeiul articolului 133 din TFUE. Emisiunea unei astfel de monede digitale a băncii centrale ar putea, printre altele, să garanteze continuitatea aprovizionării cu fonduri publice în format digital, să sprijine digitalizarea economiei europene și să încurajeze în mod activ inovarea în domeniul plăților de mică valoare ⁶. Totodată, aceasta ar contribui la consolidarea rolului internațional al monedei euro și a autonomiei strategice deschise a Europei.
- (7) La 19 octombrie 2021, Comisia Europeană a relansat dezbaterile privind evaluarea guvernantei economice pentru a ajunge la un consens larg cu privire la modalitățile de sporire a eficacității și a transparenței cadrului, de combatere a dezechilibrelor macroeconomice și de abordare a dificultăților bugetare într-o manieră favorabilă tranziției și creșterii, ținând seama de lecțiile învățate în urma crizei provocate de pandemia de COVID-19.

⁶ A se vedea raportul BCE din octombrie 2020 intitulat „Report on a digital euro” („Raportul privind euro digital”), disponibil la adresa https://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/other/Report_on_a_digital_euro~4d7268b458.en.pdf.

- (8) Se preconizează că deficitul administrației publice din zona euro în ansamblu va atinge 7,1 % din PIB în 2021, dar va scădea la 3,9 % în 2022. Se estimează că orientarea bugetară a zonei euro, care reiese din bugetele naționale și din bugetul UE, va rămâne favorabilă în 2021 și 2022 (la 1,75 % și, respectiv, 1 % din PIB). În 2022, investițiile publice, finanțate atât de statele membre, cât și de UE, vor contribui la această orientare favorabilă. Începând din noiembrie 2021, cele 18 planuri naționale de redresare și reziliență ale țărilor din zona euro aprobate deja de Consiliu vor oferi sprijin financiar la scară largă statelor membre din zona euro în valoare de maximum 262 de miliarde EUR sub formă de granturi și de 139 de miliarde EUR sub formă de împrumuturi în perioada până în 2026. Coordonarea politicilor bugetare naționale, cu respectarea deplină a Pactului de stabilitate și de creștere, este esențială pentru a răspunde în mod eficace la șocul provocat de pandemia de COVID-19, pentru a permite o redresare durabilă și pentru a asigura buna funcționare a uniunii economice și monetare (UEM). Clauza derogatorie generală va rămâne activă în 2022, însă se preconizează că aceasta va fi dezactivată începând din 2023. Având în vedere că redresarea economică pare să se concretizeze, politica bugetară trece de la măsuri de urgență temporare la măsuri ținute de sprijinire a redresării. Creșterea ponderii datoriei publice (de la 85,5 % din PIB în 2019 la 100 % din PIB în 2021) a reflectat efectele combinate ale reducerii producției și ale reacției politice necesare la șocul de mare anvergură cauzat de COVID-19. Totuși, dat fiind că gradul de îndatorare era deja ridicat în unele state membre din zona euro înainte de șoc, o reducere a datoriei treptată, continuă și favorabilă creșterii va fi un obiectiv de politică pentru o mare parte a zonei euro.

- (9) În acest context, îmbunătățirea structurii finanțelor publice, în special prin promovarea investițiilor, calitatea măsurilor bugetare și asigurarea sustenabilității finanțelor publice pe termen mai lung, inclusiv în perspectiva schimbărilor climatice și a tranziției verzi și a celei digitale, pare deosebit de pertinentă. Integrarea preocupării pentru mediu în procesul de stabilire a bugetelor, analiza cheltuielilor, buna funcționare a sistemelor de gestionare a investițiilor publice și cadrele eficiente în materie de achiziții publice pot crea o marjă de manevră bugetară pentru investiții publice suplimentare. Reformele pentru o politică de venituri mai eficientă și mai echitabilă au devenit chiar mai necesare în urma crizei provocate de pandemia de COVID-19. Există încă posibilitatea de a face sistemele fiscale din zona euro mai favorabile creșterii economice și mediului, în special prin **abordarea denaturărilor și** reducerea sarcinii fiscale asupra costului forței de muncă, care rămâne ridicată în majoritatea statelor membre din zona euro. Măsurile de combatere a planificării fiscale agresive, a evitării obligațiilor fiscale și a evaziunii fiscale pot face sistemele fiscale mai eficiente și mai echitabile, sprijinind în același timp redresarea și măbind veniturile. Globalizarea a făcut necesară adaptarea cadrului fiscal la o economie tot mai digitalizată. În cadrul cuprinzător al OCDE/G20 privind erodarea bazei impozabile și transferul profiturilor (BEPS) a fost încheiat un acord privind reformarea fiscalității la nivel mondial cu scopul de a aborda provocările fiscale generate de digitalizarea economiei și de a limita concurența fiscală dăunătoare.

- (10) Răspunsul politic rapid și ferm la nivel național și la nivelul Uniunii, inclusiv prin intermediul NextGenerationEU, a fost eficace în atenuarea impactului crizei asupra gospodăriilor și întreprinderilor. Datorită acestei acțiuni coordonate, divergențele s-au accentuat mai puțin decât se preconizase inițial, iar efectele nefaste pe termen lung au fost atenuate. Sprijinul politic, inclusiv prin scheme privind reducerea timpului de muncă și alte măsuri de menținere a locurilor de muncă, a contribuit la menținerea activității întreprinderilor pe tot parcursul crizei și a limitat creșterea ratei șomajului și scăderea venitului disponibil. Deși în creștere, ratele de insolvență au fost în continuare ținute sub control în 2021, în pofida eliminării treptate a măsurilor de sprijin. Piețele forței de muncă consemnează, de asemenea, îmbunătățiri treptate, **rata** ocupării forței de muncă revenind la 72,1 % în al doilea trimestru din 2021, comparativ cu nivelul maxim de 72,9 % înregistrat în al patrulea trimestru din 2019, înainte de pandemia de COVID-19. Adoptarea accelerată a tehnologiilor digitale pe parcursul crizei ar putea avea un impact pozitiv asupra productivității dacă ar rămâne stabilă în timp. Totuși, criza provocată de pandemia de COVID-19 a avut importante implicații teritoriale, sectoriale și distributive, ceea ce va necesita realocări atât în interiorul țărilor și sectoarelor, cât și între acestea, cu costuri de tranziție considerabile pentru lucrători și întreprinderi.

- (11) Chiar dacă creșterea numărului de falimente s-a menținut la un nivel restrâns până în prezent, pandemia a condus la o înrăutățire a bilanțurilor în cazul multor întreprinderi, ceea ce ar putea limita capacitatea acestora de a finanța proiecte de investiții pe termen scurt și le-ar putea compromite capacitatea de rambursare. Pe măsură ce redresarea se confirmă, sprijinul ar trebui eliminat treptat și direcționat mai precis. O utilizare mai redusă a instrumentelor de datorie ar limita datoriile contingente și ar contribui la menținerea capacității de investiții a întreprinderilor. Retragerea în timp util a măsurilor de sprijinire a politicilor reprezintă un exercițiu de echilibru între susținerea investițiilor și a ocupării forței de muncă și prevenirea falimentului întreprinderilor viabile, pe de o parte, fără a împiedica închiderea ordonată a celor neviabile pe termen mediu, pe de altă parte. În acest context, este esențial să se îmbunătățească accesul întreprinderilor la finanțare, să se consolideze bilanțurile acestora și să se amelioreze capacitatea și eficiența cadrelor de insolvență. Regimurile naționale de insolvență diferă substanțial între țările din zona euro și vor fi necesare măsuri de consolidare a capacităților pentru a facilita eficacitatea administrației și a sistemului judiciar. Îmbunătățirea cadrelor de insolvență poate contribui, de asemenea, la ameliorarea bilanțurilor în sectorul bancar, ceea ce va avea un impact pozitiv asupra ofertei de credite. Directiva privind restructurarea și insolvența ⁷, care urmărește să introducă în toate statele membre standarde minime privind restructurarea preventivă și remiterea de datorie pentru antreprenori, va trebui să fie transpusă în legislația națională până la 17 iulie 2022. În plus, integrarea piețelor de capital din UE este esențială pentru a furniza întreprinderilor surse alternative de finanțare care să vină în completarea împrumuturilor bancare. Progresele realizate în cadrul uniunii piețelor de capital (UPC) ⁸ pot îmbunătăți accesul la finanțare al întreprinderilor din zona euro, pot mobiliza investiții pe termen lung în noi tehnologii și infrastructuri verzi, pot promova investițiile în capitaluri proprii și pot elimina obstacolele transfrontaliere din calea investițiilor, inclusiv prin armonizarea anumitor aspecte ale dreptului material privind procedurile de insolvență.

⁷ Directiva (UE) 2019/1023 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 iunie 2019 privind cadrele de restructurare preventivă, remiterea de datorie și decăderile, precum și măsurile de sporire a eficienței procedurilor de restructurare, de insolvență și de remitere de datorie și de modificare a Directivei (UE) 2017/1132 (Directiva privind restructurarea și insolvența), JO L 172, 26.6.2019, p. 18.

⁸ În cursul Summitului zonei euro, care a avut loc la 25 iunie 2021, liderii UE și-au afirmat sprijinul politic pentru uniunea piețelor de capital (UPC) și au solicitat o punere rapidă în aplicare a planului de acțiune pentru uniunea piețelor de capital.

- (12) În timp ce ocuparea forței de muncă se redresează rapid, se estimează că unele sectoare, categorii specifice de lucrători și regiuni vor fi afectate pe termen mai lung de criză și de presiunea puternică în favoarea înverzirii economiei **și a accelerării digitalizării. Tinerii au fost afectați în mod deosebit, precum și persoanele cu nivel scăzut de calificare și persoanele provenite dintr-un context de migrație.** Noile locuri de muncă ce sunt în curs de a fi create pot fi diferite de cele pierdute din cauza crizei. **Unele grupuri, inclusiv femeile, se confruntă în continuare cu provocări structurale în ceea ce privește integrarea pe piața forței de muncă.** Blocajele din lanțul de aprovizionare **și escaladarea prețurilor** la energie pot încetini revirimentul ocupării forței de muncă în anumite sectoare. Măsurile de politică care facilitează tranzițiile profesionale și reintegrarea pe piața forței de muncă vor fi, astfel, esențiale pentru a sprijini ajustarea și a atenua impactul social, în special în perspectiva tranziției verzi și a celei digitale. Comisia a prezentat o recomandare referitoare la un sprijin activ eficace pentru ocuparea forței de muncă în urma crizei provocate de pandemia de COVID-19 (EASE) ⁹, care invită statele membre să elaboreze pachete de politici coerente care să combine măsuri menite să reducă deficitele de competențe și să sprijine cetățenii pentru a face față cu succes dublei tranziții verzi și digitale. Aceste pachete ar urma să conțină trei componente: (i) stimulente pentru angajare și tranziție limitate în timp și bine concepute și sprijin pentru antreprenoriat; (ii) oportunități de perfecționare și recalificare corelate cu nevoile de pe piața forței de muncă; (iii) precum și sprijin sporit din partea serviciilor de ocupare a forței de muncă. În paralel, coeziunea protecției sociale a zonei euro rămâne fundamentală în urma crizei sanitare și a celei economice și în vederea asigurării echității dublei tranziții verzi și digitale.

⁹ Recomandarea (UE) 2021/402 a Comisiei din 4 martie 2021 referitoare la un sprijin activ eficace pentru ocuparea forței de muncă în urma crizei provocate de pandemia de COVID-19 (EASE), JO L 80, 8.3.2021, p. 1.

Pilonul european al drepturilor sociale ¹⁰ rămâne punctul de reper pentru măsurile în materie de ocupare a forței de muncă, competențe și politici sociale, care promovează convergența economică și socială în sens ascendent și condiții de muncă și de viață mai bune în statele membre. Planul de acțiune privind Pilonul european al drepturilor sociale, adoptat în martie 2021, stabilește trei obiective principale ale UE vizând (i) ocuparea forței de muncă, (ii) învățarea în rândul adulților și (iii) reducerea sărăciei până în 2030 ¹¹, la realizarea cărora vor contribui măsurile de politică recomandate mai jos. Aceste obiective au fost salutate de liderii UE în cadrul Summitului social de la Porto din 8 mai 2021 și al Consiliului European din 24-25 iunie 2021.

- (13) Statele membre au elaborat planuri ambițioase de reformă și de investiții, cu sprijinul financiar și strategic al MRR, a cărui punere în aplicare este esențială. Îmbunătățirea calității instituțiilor, în special prin consolidarea capacităților administrative, va fi esențială pentru a asigura o absorbție rapidă a fondurilor aferente, evitând, în același timp, suprapunerile și interferențele cu alte instrumente ale UE. Statele membre pot îmbunătăți condițiile-cadru pentru investițiile private prin îmbunătățirea mediului de afaceri. În vederea asigurării unei bune funcționări a pieței unice, va fi esențial să se păstreze și să se consolideze reziliența lanțului de aprovizionare din cadrul acesteia, prin detectarea și remedierea deficitelor și blocajelor în materie de aprovizionare, precum și prin menținerea deschiderii piețelor, a convergenței standardelor, a unei mai mari diversificări, a circularității și a utilizării eficiente a resurselor. Recomandarea Consiliului din 13 iulie 2021 privind politica economică a zonei euro, care face apel la continuarea integrării pieței unice a bunurilor și serviciilor, inclusiv a pieței unice digitale, prin eliminarea restricțiilor inutile, consolidarea supravegherii pieței și garantarea unei capacități administrative suficiente, rămâne pertinentă.

¹⁰ Proclamația interinstituțională privind Pilonul european al drepturilor sociale, JO C 428, 13.12.2017, p. 10.

¹¹ În ceea ce privește obiectivele principale, UE și-a asumat următoarele angajamente pentru 2030: cel puțin 78 % din populația cu vârste cuprinse între 20 și 64 de ani ar trebui să aibă un loc de muncă; cel puțin 60 % dintre persoanele cu vârste cuprinse între 25 și 64 de ani ar trebui să participe la activități de învățare în fiecare an; și numărul persoanelor expuse riscului de sărăcie sau de excluziune socială ar trebui să scadă cu cel puțin 15 milioane în raport cu 2019.

- (14) Grație reformelor anterioare, sectorul bancar și-a demonstrat reziliența generală atunci când s-a confruntat cu grave tensiuni economice. Sprijinul politic masiv acordat în momentele cele mai grave ale crizei și redresarea solidă consemnată în 2021 au atenuat până în prezent preocupările legate de înrăutățirea bilanțurilor întreprinderilor. Totuși, băncile din zona euro s-ar putea confrunța cu o oarecare deteriorare a calității activelor. Este important ca acestea să asigure o monitorizare în timp util a riscurilor, un angajament proactiv față de debitori și o gestionare activă a creditelor neperformante pentru a-și menține capacitatea de a finanța redresarea economică.
- (15) Dimensiunea și integrarea economică a zonei euro, precum și măsurile instituite pentru a face față crizei au constituit factori de stabilizare la scară mondială pe parcursul crizei provocate de pandemia de COVID-19. Ținând seama interconectarea economiilor, statele membre din zona euro vor trebui să realizeze, în următorii ani, investițiile și reformele convenite pentru a ieși mai puternice din criză, continuând totodată să consolideze cadrul instituțional al zonei euro pentru a-și spori reziliența la șocurile viitoare și a deveni mai puternice pe scena internațională. Evoluțiile economice și financiare din economiile de piață avansate și emergente au repercusiuni directe asupra zonei euro pe mai multe canale, inclusiv prin politica în materie de sănătate și vaccinare, politica monetară, fluxurile financiare, lanțurile valorice globale și prin comerț. Constrângerile apărute la nivelul lanțurilor de aprovizionare globale în urma redresării demonstrează, la rândul lor, interconectarea crescândă a economiei mondiale. În paralel, excedentul de cont curent al zonei euro a continuat să scadă treptat și a înregistrat un nivel apropiat de cel indicat de datele economice fundamentale. Consolidarea rolului internațional al monedei euro, care s-a menținut în general stabilă în ultimii ani, inclusiv prin dezvoltarea unui euro digital, ar putea spori autonomia economică și financiară a zonei euro și a Uniunii și îmbunătăți stabilitatea financiară mondială.

- (16) Aprofundarea UEM rămâne esențială. Uniunea bancară și uniunea piețelor de capital sunt proiecte care se consolidează reciproc în vederea promovării creșterii, menținerii stabilității financiare și sprijinirii unei uniuni economice și monetare veritabile. Acoperirea lacunelor rămase ar spori și mai mult stabilitatea și reziliența zonei euro, ar contribui la prosperitatea economiilor din zona euro și ar consolida rolul internațional al monedei euro. Finalizarea uniunii bancare și a uniunii piețelor de capital, în paralel cu ratificarea în timp util a Acordului de modificare a Tratatului privind MES, rămâne esențială. Aceasta va sprijini, de asemenea, tranziția verde și pe cea digitală, care necesită investiții importante. Summitul zonei euro din 25 iunie 2021 a reiterat angajamentul față de finalizarea uniunii bancare și a invitat Eurogrupul (în configurație deschisă) să convină, fără întârziere și pe bază de consens, asupra unui plan de lucru etapizat și cu termene precise referitor la toate elementele restante. Acesta a solicitat, totodată, punerea rapidă în aplicare a Planului de acțiune privind UPC, în conformitate cu prioritățile stabilite în concluziile Consiliului din 3 decembrie 2020. Recomandarea Consiliului din 13 iulie 2021 privind politica economică a zonei euro, care face apel la finalizarea UEM și la consolidarea rolului internațional al monedei euro, rămâne pertinentă.

RECOMANDĂ statelor membre din zona euro să ia măsuri, în mod individual, inclusiv prin punerea în aplicare a planurilor lor de redresare și reziliență și, în mod colectiv, în cadrul Eurogrupului, pentru perioada 2022-2023, astfel încât:

1. Să continue să utilizeze și să coordoneze politicile bugetare naționale la nivelul statelor membre pentru a sprijini în mod eficace o redresare durabilă și favorabilă incluziunii. Să mențină o orientare bugetară moderat favorabilă la nivelul zonei euro în 2022, ținând seama de bugetele naționale și de finanțarea furnizată de Mecanismul de redresare și reziliență. Să orienteze treptat măsurile fiscal-bugetare către investiții care promovează o redresare durabilă și favorabilă incluziunii, compatibilă cu tranziția verde și cu cea digitală, acordând o atenție deosebită calității măsurilor bugetare. Să mențină o politică bugetară flexibilă pentru a putea reacționa în cazul reapariției unor riscuri de pandemie. Să diferențieze politicile bugetare ținând seama de starea redresării, de sustenabilitatea finanțelor publice și de necesitatea reducerii discrepanțelor economice, sociale și teritoriale. Atunci când condițiile economice o vor permite, să pună în aplicare politici bugetare menite să asigure poziții bugetare prudente pe termen mediu și să garanteze sustenabilitatea datoriei, consolidând, totodată, investițiile.

2. Să promoveze politici de combatere a planificării fiscale agresive, a evaziunii fiscale și a evitării obligațiilor fiscale în vederea asigurării unor sisteme fiscale echitabile și eficiente. Să depună eforturi pentru a limita concurența fiscală dăunătoare, inclusiv prin punerea în aplicare a unei soluții globale bazate pe consens pentru a face față dificultăților fiscale generate de digitalizarea și globalizarea economiei. Să reducă sarcina fiscală asupra costului forței de muncă și să promoveze trecerea de la impozitarea veniturilor salariale la impozite cu un potențial perturbator mai redus. Să treacă de la măsuri de urgență la măsuri de redresare pe piețele forței de muncă prin asigurarea unor politici active și eficace pe piața muncii: (i) sprijinind tranzițiile profesionale, în special către economia verde și cea digitală, (ii) combinând măsurile de combatere a deficitului de competențe, consolidând perfecționarea și recalificarea profesională, oferind stimulente țintite pentru angajare și (iii) consolidând capacitatea serviciilor publice de ocupare a forței de muncă de a remedia neconcordanțele de pe piața forței de muncă. Să consolideze sistemele de educație și formare de calitate și favorabile incluziunii. Să promoveze integrarea pe piața forței de muncă a [...] tinerilor, a femeilor **și a grupurilor vulnerabile**, să asigure condiții de muncă adecvate și să abordeze segmentarea pieței forței de muncă, să dezvolte și să adapteze, acolo unde este necesar, sistemele de protecție socială **și să consolideze accesul pentru** a aborda provocările care decurg **din** criza provocată de pandemia de COVID-19 **și cele legate de tranziția verde și cea digitală**. Să garanteze participarea efectivă a partenerilor sociali în procesul de elaborare a politicilor, să consolideze dialogul social și **să promoveze** negocierea colectivă. Să asigure schimbul de bune practici pe piața muncii și de politici sociale care sporesc reziliența economică și socială, precum și convergența către acestea.

3. Să monitorizeze eficacitatea pachetelor de măsuri de sprijin strategic pentru întreprinderi, să pună accentul pe un sprijin mai bine ținut în favoarea solvabilității întreprinderilor viabile care au fost puse în dificultate în cursul pandemiei și să recurgă mai mult la instrumentele de capitaluri proprii. Să ia măsuri pentru a spori capacitatea cadrelor de insolvență de a gestiona în mod eficace și în timp util falimentul și restructurarea datoriilor, să optimizeze menținerea valorii și să promoveze o alocare eficientă a capitalurilor și a investițiilor transfrontaliere. Să înregistreze progrese în direcția aprofundării uniunii piețelor de capital, inclusiv prin aprobarea rapidă a propunerilor legislative ale Comisiei în vederea sprijinirii finanțării economiei, a sporirii oportunităților de investiții pentru întreprinderi și persoane fizice și a eliminării obstacolelor transfrontaliere din calea investițiilor pe piața unică.
4. Să continue consolidarea cadrelor instituționale naționale, precum și reformele menite să elimine blocajele din calea investițiilor și a realocării capitalurilor și să asigure utilizarea eficientă și oportună a fondurilor Uniunii. Să reducă sarcina administrativă pentru întreprinderi și să îmbunătățească mediul de afaceri. Să consolideze eficacitatea și digitalizarea administrației publice. Să îmbunătățească gestionarea finanțelor publice, inclusiv prin intermediul integrării preocupării pentru mediu în procesul de stabilire a bugetelor și prin intermediul unor cadre eficace de gestionare a investițiilor publice, și să utilizeze analize ale cheltuielilor pentru a ameliora structura finanțelor publice, în special calitatea investițiilor publice și investițiile în resurse umane și competențe, precum și pentru a direcționa mai bine cheltuielile publice către nevoile în materie de redresare și reziliență.
5. Să asigure stabilitatea macrofinanciară și să mențină canalele creditului către economie, continuând să combată creditele neperformante, printre altele, prin monitorizarea calității activelor, prin implicarea promptă și proactivă în sprijinul debitorilor aflați în dificultate (în special al celor viabili) și prin dezvoltarea pe mai departe a piețelor secundare pentru creditele neperformante. Să continue să depună eforturi în vederea finalizării uniunii bancare, prin intermediul unui plan de lucru etapizat și cu termene precise, precum și a consolidării rolului internațional al monedei euro. Să sprijine în continuare activitățile de explorare privind posibila introducere a monedei euro digitale.

Adoptată la Bruxelles,

Pentru Consiliu

Președintele